LAPIS ANGVLARIS
KAMIEN WEGIELNY.
Abo
KATNY,

Ná podpárćie osłabiáłey Oyczyzny w świątobliwym Mężu y ſłudze Bożym

IANIE KANTYM.

Theologu y Profeſſorze niegdy Akádemiey Krák:

VPATRZONY.

A przy záczęćiu Kommiſyey od ś. Stolice Apoſtolſkiey ná dalſzą o świątobliwośći, cudách, y czći iego y wiernych informácyą náznáczoney.

W KAZANIV

We Srodę po wtorey Niedźieli Poſtu świętego, Roku Páńſkiego 1667. Dniá 9. Márcá Pobożnemu Auditorowi pokazány.

Od

X. IACKA LIBERIVSZA S.T.D.

Teyże Akádemiey Miſtrzá y niegdy Profeſſorá, Proboſzczá Bożego Ciáłá, Canonicorum Regularium ná Káźimierzu przy Krákowie.

W KRAKOWIE,

W Drukárni Dźiedźicow Fránćiſzká Cezárego, I. K. M. Typographá.

KAZANIE

We Srodę po wtorey Niedźieli *POSTNEY.*

Accesit ad IESVM Mater filiorum Zebedæi adorans & petens &c. *Matth*: 20.

Przystąpiłá do P. Iezusá Mátká synow Zebedeuszowych kłániáiąc się y prosząc, &c.

Hic factus est in caput Anguli *Psal*: 117.

WCzesną y áktowi temu świątobliwemu bárzo służącą mamy dźiś Ewángelią: Namilsi Chrześciánie. Supplikuie Mátká synow Zebedeuszowych Chrystusowi Pánu / iáko rozdawcy stołkow / y godności niebieskich zá synámi swemi / prosząc áby ie posádźił w Krolestwie swoim / iednego ná práwey / drugiego ná lewey stronie. Dic vt sedeant hi duo filij mei, vnus ad dexteram tuam, & alius ad sinistram in regno tuo. Supplikuie też od niemálego czásu Mátká nászá Przesławna AKADEMIA Krákowska Namiestnikowi Páná Chrystusowemu / OYCV S. zá Synem swoim / známienitym sługą Bożym IANEM KANTYM, Doktorem Theologiey y Professorem niegdy AKADEMIEY, prosząc áby go wyrokiem swoim posádźił w kátálogu y regestrze Swiętych Bożych / y dał publicum testimonium, głośne świádectwo o prawdźiwey iego świątobliwości / y chwale ktorą ma v P. Bogá. Supplikuie o to nie sámá tylko tá Mátká / ále cáła Koroná Pol-

 ska /

ſka / KROL Jego Mość Pan náß / ſupplikuie Senat / Stan Rycerſki / ſupplikuie ták wiele zacnych w AKADEMIÆY Doktorow / Profeſſorow / ſupplikuie tá cna y ßláchetna mlodź / kwiát / ozdobá / y poćiechá dá Pan Bog Kroleſtwá tego / ſupplikuie y życzy tego ſlawne ſtoleczne Miáſto.

Ná ſupplikę Mátki Synow Zebedeußowych dáie Pan reſcript, odpowiedź krotką / ále nie poćieſzną. Neſcitis quid petatis. *Niewiećie oco prośićie.* Szczęśliwßa Mátki nาßey AKADEMIEY ſupplikà; nie rzeczono iey: Neſcitis quid petatis. *Niewiećie oco prośićie,* ále wdzięcznie przyięto / przypußczono / poſtepowáć in negotio Canonizationis w ſpráwie Kánonizácyey pozwolono. Wie ábowiem AKADEMIA o co prośi / wie RZYM że ſłußnych rzeczy prośi; wiádoma ieſt mu AKADEMIEY ku Stolicy Apoſtolſkiey obſeruancya, wiádoma tych ludźi pietas, candor, integritas vitæ: Przeyźrzáłá ſię też AKADEMIA od lat bliſko dwuſet w cnotách wyſokich tego Męzá / w dárách y łáſkách nie obliczonych / ktore ná iego przyczynę P. Bog ludźiom czyni codźiennie / y dla tego śmiele ſupplikuie / dla tego prace łoży / y co do tákich áktow należy / chętnie odwaza.

A iż Stolicá Apoſtolſka ießcze potrzebuie dálßey o świątobliwośći tego ſługi Bożego informácyey / ktora dźiś zácżyna day Boże áby ßczęśliwie / Nawielebnieyßy Jego Mość X. MIKOŁAY OBORSKI Biſkup Láodycki / Suffrágan / Archidyákon / y Official Generálny Krakowſki / Prálat wielce pobozny / y w pracách Kośćiołá ś. nie przerobiony; ábyśmy tym goręcey Páná Bogá prośili / o ßczęśliwy tego Aktu progres y ſkutek / pokaże krotko, iáko z ludźi pobożnych / y świętych wielką máią Kroleſtwá y Miáſtá / w potrzebách ſwoich pomoc / że im ſtoią zá báßty / fortece / y mury / zá kámienie fundámentálne / kątne / lapides angulares, zá węgły; y dla tego ſłußnie ie ważyć y ßánowáć máią / y do ich ſławy pomagác pracámi / koßtámi / y wßelákiemi należytemi ſpoſobámi

bámi. Niech to bedźie ku czći y chwale P. Bogá wßechmogacego/ á sławie tego sługi Bożego IANA KANTEGO, o ktorym dobra nádźieiá/ że Oyczyźnie nászey ostábiáley bedźie da Pan Bog/ y ostánie śie in caput anguli, węglem/ kątem ściány Krolestwá tego/ przyczyną y modlitwą swoią/ mocno trzymáiącym y zápieráiącym.

Pelno tego nie tylko w Piśmie ś. ále y v świeckich Pisárzow/ że ludźmi dobremi/ pobożnemi/ mądremi/ godnemi stoią Krolestwá/ Páństwá/ Rzeczypospolite/ y oni są iáko mur ieden ktory ich broni/ iáko węgielny y kątny kámień/ lapis angularis ktory ściány Krolestwá w cáłości trzyma: są iáko ściáná/ ktera odpiera woyny/ trwogi/ niebespieczeństwá.

Ludźie mądrzy, godni, dobrzy, są murem miástá.

Kiedy w Rzymie zacny Senator Scypio/ burzyćiel wßytkiey Afryki/ po zwyćiężonych ßeroko ná Záchodźie kráinách/ po vskromieniu/ y pogromieniu gorącego Hánnibálá/ pełen/ tryumphow/ pełen sławy vmierał; Metellus Macedonicus dobry iego przyiaciel/ żáłuiąc straty tákiego Senatorá y wodzá/ biegał ná kßtałt ßalonego po Rzymie wołáiąc. Concurrite, concurrite ciues, mænia nostra corruerunt. *Podźćie, podźćie, biegayćie sąśiedźi: mury násze vpádły*; Zástępcá nász/ y obrońcá vmárł/ fortecá nászá/ Kámień węgielny/ kątny wypadł/ ściáná Rzeczypospolitey nászey vpádłá. Ztądże y Agesilaus Krol Lácedemonow/ gdy go pytano/ czemu Spártá Miásto ták sławne nie ma koło siebie murow/ záßczytow żadnych/ áni bram/ áni baßt; pokázuiąc ná Obywátele cnotliwe/ dobre/ zgodne odpowiedźiał: Hi sunt vrbis mænia, To są záßczyty/ mury/ wáły/ Miástá Spárty: dáiąc znáć/ że wiecey należy Miástu/ Rzeczypospolitey ná ludźiách cnotliwych/ mądrych/ zgodnych/ á niż ná murách/ báßtách/ fortecách niewiem iákich.

Plutárch.

Smierći Scypioná żáłuie Metellus.

Spártá murow nie miáłá czemu?

Záchorzał ćieżko Democritus Philozoph w Athenách; że go

Democrytá choroby żáluią Atheny. że go mieli zá iedne ozdobe/ oraculum, y obronę; pisáli co/ wskok do Hippokrátesá sławnego ná on czás Medyká/ á teraz wszytkich Medykow Mistrzá/ prosząc goraco/ áby do niego przyiáchał/ y rátował. Adsis optime vir curaturus virum insignem, non Medicus, sed conditor: sacratiorem tota Ioniâ nobis murum circumdabis. Plutárch. *Przybądź dobry Mężu ná pomoc zacnego człowieká, będźiesz v nas nie Medykiem, ále fundatorem, kiedy nam ten mur, zacnieyszy niż wszystká Grecia, tego człowieká záchowasz.*

Podźmy do pismá ś. Nárzekáiąc Ezechiel Prorok ná fałszywe Káznodźieie/ ktorzy wiáwnym od nieprzyiaćielá niebespieczenstwie nie prosili Páná Bogá o pokoy/ áni gniewu iego przez ludźie pobożne/ y świete błagáć vśiełowáli/ ále z płonney iákieiś nádźieie pokoy obiecowáli/ ták im láie Ezech. 13 z roskazánia Páńskiego. Non ascendistis ex aduerso, neq; opposuistis murum pro domo Isráël, vt staretis in prælio in die Domini. Decepistis populum dicentes: Pax, & non est pax. Kiedy gniew moy wypadał z niebá; *Nie stánęliście ná przećiw, ániście stáwili muru, iákiego* Abráámá/ Izáaká/ Jákobá/ *dla domu Izráëla, ábyśćie stali pod czas bitwy w dźień Páński*; to iest/ nie hámowáliśćie gniewu mego/ prosząc mie przez Abráámá/ Izáaká rc. Swiete przodki wásze/ mury wásze. *Zwiedliśćie lud moy mowiąc: Pokoy á niemász pokoiu.* V tegoż Proroká/ kiedy Pan Bog miał karáć Jerozolimę/ powiáda/ że pátrzył/ szukał miedzy niemi człowieká dobrego/ coby spráwiedliwośći iego dał odpor/ y stánął iáko płot ábo śćiáná/ á nie nálazł. Quæsiui de eis Vi- Ezech. 22 rum qui interponeret sepem, & staret oppositus contra me pro terra, ne dissiparem eam; & non inueni. *Szukałem między niemi mężá, ktoryby zástáwił płot, śćiánę gniewu moiemu, y stánął iáko mur przećiwko mnie zá ziemią, ábym iey nie rozpraszał; á nie nálazłem.* Chćiał tu vkázáć P. Bog/ że ludźie pobożni/ święći są nam w potrzebách/ w niebespie-

zeństwách / w gniewie Páńskim / murem / ściáną/ szytem.
Otrzymawszy Dawid Páństwo/ y rząd nád wszytkim Izráelem / chcąc dostáć Jeruzalem / y Zamku Syon / ktory był w rękách nieprzyiaciół iego / vmyślił go mocą dobywáć ; y rzeką mu niektorzy. Non ingredieris huc, nisi abstuleris cæcos & claudos : Prożno y myślić o dostániu tákiey fortece/ poki tám będą ślepi y chromi/ nie dobędźiesz iey Krolu/ trzebáby ślepe y chrome ztámtąd wyrugowáć. Co to zá ślepi / co zá chromi / dla ktorych niedobyta forteca ? Co mi zá obroná z ślepych y chromych ? ślepy nie obaczy gdźie strzelić/ chromy nie poskoczy ná murze gdy trzebá ? á iákoż fortece mogą obronić ? Rozmáićie to pismo tłumáczą Doktorowie. Niektorzy twierdzą/ że to był Sarcasmus y żárt ieden z Dawidá ; kiedy podstąpił pod tę fortecę/ widząc præsidiarij, iáko byłá y od nátury/ y od ręki ludzkiey wárowna/ wystáwili ná murách ślepe y chrome/ y wołáli ná Dawidá : Non ingredieris huc, nisi abstuleris cæcos & claudos. *Nie wnidźiesz tu, áż te pierwey zwoiuiesz* : iákoby rzekli/ dáremny twoy záćiąg/ choćby nikt niebronił tey fortece ieno ślepi á chromi/ nie dostániesz iey. Drudzy powiedáią że tám chowano Zolnierze pokáliczone/ ktorym ná woynách oczy powycinano/ nogi postrzelano / Zolnierze zásłużone / kátány/ głowy dobre / ále niespokoyne/ do buntow sposobne/ y záwieráno ie w tym Zamku/ áby woyská niebuntowáli ná Krolá/ ná Duchowieństwo ; y mowiono Dawidowi ; głowy to tám dobre choć kálikowie / poki tám będą nie otrzymasz Zamku tego. Stárzy zás Rábinowie ták morálizuią/ że przez te ślepe y chrome rozumiano Izáaká y Jákobá/ bo Izáák od stáróśći iuż był záćiemiał. Caligauerunt oculi eius. Jákobá też w onym pásowániu ták mocno Anyoł w lędźwie vderzył/ że okuláwiał. Emarcuit femur eius. Tych dwu świętych Pátryárchow obrázy y figury mieli ná Zamku Jerozolimskim/ Izáaká ślepego/ y Jákobá chromego/ y dla nich Zamek on był niedobyty/ bo go modlitwą

2. Reg. 5.

Zolnierze buntowne záwykano ná fortecy

Gen. 27.

Gen: 31.

twa swoia bronili/ y w nich byłá nádźieiá/ że reká ludzka do-
być go/ y ßkodźić mu nie mogłá. Byli im ći Swięći Meżowie
iáko wał mocny/ iáko mur ieden potężny/ y ták nie tußono
Dawidowi/ Zamku tego dostáć/ poki w nim te święte obrázy
trwáły. Táka iest moc y potęgá Swiętych Pátronow.

Poznał ią Joás Krol Zydowski w Proroku Elizeuszie; kie-
dy ten Káznodźieiá Páński wpadł w ćiężką chorobę/ z ktorey
y vmárł; vsłyßawßy o tym Krol Joás / pobieżał prędko do
niego/ y zástawßy bárzo chorego/ płákał nád nim rzewno/ lá-
mentuiąc. Pater mi, pater mi, currus Israël, & auriga
4.Reg.13. eius. *Oycze moy, oycze moy, wożie Israëlá, y wodzu iego.* Tyś
był obroną/ taborem / śćianą Krolestwá mego / tyś był wo-
dzem woysk moich/ co ia pocznę bez ćiebie ? Schodźiło podo-
bno mężnemu Krolowi ná wozách y taborách ? ná Wodzách
y Hetmánách walecznych/ doświádczonych/ że iednego Ká-
znodźieie/ Proroká/ Doktorá ták żáluie/ iákoby vtráćił wßy-
tkę obronę swoię, záßczyt/ wßytkie wodze ? Odpowiáda Io-
Ioseph.lib. sephus, że ten Krol zwątpił o sobie/ y o Krolestwie swoim/
9. Antiq. áby stać mogło/ y nieprzyiaćiołom odpor dáć miáło/ kiedy
cap. 8. tráćił Elizeußá. To obroná iego byłá/ to záßczyt/ ten sługá
Boży; to iego tabor/ to mur. Kiedy on vstał / vstawáły
Elizeußá Proroká żáłuie krol Ioas. z nim y ginęły Krolewskie trophæa, currus triumphales,
ozdobá wßelka y obroná Krolestwá. Zowie go taborem/ wo-
dzem/ bo modlitwá iego stáłá mu zá naylepßego wodzá/ zá
tabor y okop nawárownieyßy/ trácąc go niespodźiwał się wię-
cey mieć zwyćięstwá y ßczęśćia ná woynie, ále zostáwáć iáko
bez zbroie/ bez obrony wystáwiony ná łup nieprzyiaćielowi.
Flere cæpit, Patremq; & scutum regni sui vocare, præter
eum se dicens, nunquam contra hostem armis egisse, sed
illius prophetiâ sine dimicatione vicisse, qui dum è vita
discederet, Hebræos inimicis captiuandos relinqueret.
*Począł płákáć nád Elizeußem, y Oycem go y obroną, tarcza Kro-
lestwá swego názywáć: powiádáiąc że nigdy bez niego ręki ná nie-*

przyia-